

**PTY:n tietopankin ja kuntajärjestelmien välisen tiedonsiirron
toteutus**

**Loppuraportti
8.2.2010**

1. Tavoitteet

Hankkeen tavoitteena oli viedä käytännön toteutukseen ja testata ensimmäisessä vaiheessa valmisteltu tiedonsiirto kuntajärjestelmistä omavalvonnan tietopankkiin.

2. Hankeosapuolet ja yhteistyö

Ohjausryhmä

Maa- ja metsätalousministeriö nimesi "Viranomaistarkastusten yhtenäistämisen" - hankkeelle ohjausryhmän, joka toimi myös tiedonsiirtoa koskevan hankkeen ohjausryhmänä:

Ohjausryhmän jäsenet ja varajäsenet:

Maa- ja metsätalousministeriö
Evira,
Päivittäistavarakauppayhdistys ry

Helsinki

Porvoo
Vantaa
Rauma
Jyväskylä
Tampere
Tike

Ruoka-Suomi hanke
Suomen Kuntaliitto ry

Asiantuntijat:
Suomen Kuntaliitto
ETL
MARA
TeraKuu

Digia
Evira

Hielm Sebastian (pj)
Wallin Harriet (varalla Eeva Fieandt)
Salminen Anna 31.7.2009 saakka (varalla Iikka Nieminen)
Söderström Merja 1.8.-31.12.2009
Antti Pönkä 30.4.2009 saakka (varalla Leea Kultanen)
Kultanen Leea 1.5.2009 alkaen (varalla Antti Pönkä)
Himanen Elias
Nirvinen Tarja
Nironen Saara
Rossi Virpi
Merivirta Tuire (varalla Virtanen Merja)
Penttilä Pirjo-Liisa 30.4.2009 saakka
Mäkinen Juha 1.5.2009 alkaen
Valtari Heidi
Hartikainen Tarja (siht.)

Tanner Simo
Heiskanen Seppo
Söderström Merja 1.8.2009 saakka
Panula Leena
Jukka-Pekka Kinnunen
Lahma Marko
Laihonen Mari

Ohjausryhmän viimeinen kokous sovittiin pidettävän sähköisenä. Ohjausryhmän lisäksi hankkeessa on pidetty pienempien työryhmien kokouksia, joihin on kutsuttu asiantuntijoita tarpeen mukaan.

Hankkeessa on tehty erittäin kiinteää yhteistyötä osapuolten välillä. Ohjausryhmä on työssään ottanut huomioon Eviran KUTI-hankkeet sekä riskinarivoinnin kehitystyön. Hankkeen aikataulun sovittaminen yhteistyökumppaneiden aikatauluihin on ollut haasteellista ja tästä syystä hankkeelle on jouduttu hakemaan jatkoaikaa.

3. Hankkeen vaiheet lyhyesti

Kuntaliiton hankkeiden tavoitteista osa oli toisistaan riippuvaisia. Sanoma- ja rajapintamääritykset ja tiedonsiirto edellyttävät olemassa olevaa tarkastusraporttimallia (tarkastuslomake). Tarkastusraporttimallissa täytyy pystyä ottamaan huomioon riskitekijät, joita tulee sitten pystyä hyödyntämään lopullisessa riskinarvioinnissa.

Tiedonsiirtoa koskeva hanke voitiin aloittaa, vasta kun ensimmäisen hankkeen rajapintamääritykset ja sanomakuvaukset oli lopullisesti päätetty ja sovittu ohjelmistotoimittajien kesken. Sanomakuvauksissa ja rajapintamäärityksissä otettiin huomioon myös Eviran KUTI hankkeiden vaatimukset. Ohjelmantoinittajat tekivät yhteistyötä toteutuksessa. Käytännössä tässä vaiheessa tarkastuslomake integroitiin lopullisesti valvontaohjelmiin ja lomakkeen tietosisällön siirtyminen sähköisesti valvontaohjelmista omavalvonnan tietopankkiin varmistettiin testaamalla.

4. Tulokset ja niiden arviointi

Tarkastuslomakkeelle/kertomukselle luotiin hankerahoituksella sanomakuvaukset ja rajapintamääritykset tiedon siirtämiseksi valvontaohjelmista tietopankkiin. Tiedonsiirtohankeeseen saadulla rahoituksella toteutettiin tekninen tiedon siirtyminen kuntien valvontaohjelmista omavalvonnan tietopankkiin.

Tarkastuslomake on integroitu sekä kuntien valvontaohjelmiin että PTY:n omavalvonnan tietopankkiin. Integrointi tulee lisäämään lomakkeen käyttöä ja siten yhtenäistämään tarkastuksia. Hankkeessa on luotu edellytykset myös ns. virtuaalitarkastuksille, joissa valvontaviranomainen voi tehdä tarkastuksen omavalvontaan sähköisesti ja tallentaa sitä koskevan tarkastuskertomuksen suoraan omavalvonnan tietopankkiin.

Kuntien valvontaohjelmiin tiedonsiirto tulee ohjelmapäivitysten myötä.

5. Jatkotoimet

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira, Kuntaliitto ja Päivittäistavarakauppayhdistys ry (PTY) toteuttavat yhdessä nyt päättyvän hankerahoituksen tulosten käytäntöön viemiseksi pilottiprojektin, jonka tavoitteena on luoda uusi tietojärjestelmiä hyväksikäyttävä omavalvonnan ja viranomaisvalvonnan yhteistyön toimintamalli.

Pilotti käynnistyi 1.11.2009 ja siihen on ilmoittautunut 15 kunnallista valvontayksikköä koekäyttämään uusia työkaluja ja valvontamenetelmiä.

Tietojärjestelmistä mukana pilotissa ovat PTY:n omavalvonnan tietopankki, kaksi kuntien valvontatietojärjestelmää (Terve Kuu, Tarkastaja) sekä Eviran Risk Sheriff -ohjelma. Pilotissa testataan eri tietojärjestelmien toimivuutta yhdessä sekä Kuntaliiton projektissa luotua myymälöiden tarkastuslomakemallia ja Risk Sheriff-ohjelmalla tehtävää riskinarviointia.

Pilotin aikana kerätään palautetta sekä kunnallisilta valvontaviranomaisilta että myymälöiltä. Sähköistä toimintamallia kehitetään pilotista saatujen kokemusten perusteella ja sen jälkeen koulutetaan sekä viranomaiset että myymälät sen käyttöön. Laatuketju on jo myöntänyt rahoitusta PTY:lle pilotin tulosten perusteella tehtävään kehitystyöhön.

TIIVISTELMÄ

Elintarviketalouden laatuketjun rahoitti Suomen Kuntaliiton hankkeita, joissa yhtenäistettiin päivittäistavaramyymälöiden viranomaisvalvontaa ja luotiin samalla uusia sähköisiä tarkastusmahdollisuuksia sekä toteutettiin sähköinen valvontatiedon siirto valvontatietojärjestelmästä PTY:n kehittämään ja ylläpitämään omavalvonnantietopankkiin.

Hankkeessa suunniteltiin tarkastuslomake, joka integroitiin kunnissa käytössä oleviin valvontaohjelmiin sekä PTY: omavalvontatietopankkiin. Näin mahdollistetaan lomakkeen käyttöönotto kaikissa valvontayksiköissä, mikä tulee yhtenäistämään valvontaa. Täytetty tarkastuslomake toimii tarkastuskertomuksena ja se on jatkossa siirrettävissä sähköisesti kuntajärjestelmästä tietopankkiin. Tarkastuslomakkeessa otettiin huomioon Eviran tiedonkeruuhankkeiden (KUTI) vaatimukset. Hankkeessa edistettiin Eviran Risk Sheriff-ohjelman kehitystä myymälöiden riskinarviointiin sopivaksi.

Hankkeen tuloksia testataan parhaillaan käytännössä. Pilotoinnissa on mukana 15 valvontayksikköä eri puolilta Suomea. Tarkastajat testaavat lomakkeen toimivuutta, sähköistä seuranta ja valvontatiedon siirtämistä sähköisesti sekä Risk Sheriff-ohjelman toimivuutta riskinarvioinnissa. Pilotista kerättävän palautteen avulla kehittämistyö jatkuu edelleen yhteistyössä kuntien, Kuntaliiton, PTY:n ja Eviran kanssa.